

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
valtiovarainministerio@vm.fi

tiedoksi: tarja.jarvinen@vm.fi, jaana.mikkola@vm.fi

Viite: VM070:00/2017

ERI SIOJITUSMUOTOJEN VEROKOHTELU – TYÖRYHMÄRAPORTTI

Valtiovarainministeriö on 4.5.2018 pyytänyt lausuntoja eri sijoitusmuotojen verokohtelua arvioineen työryhmän raportista. Nasdaq Helsinki Oy (jäljempänä "Pörssi") kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Yleistä

Yleisesti ottaen Pörssi kannattaa työryhmäraportissa tehtyjä ehdotuksia, joilla pyritään parempaan verotuksen neutraalisuuteen eri sijoitusmuotojen välillä.

Verotuksen neutraalisuuden lisäksi Pörssi pitää myös verotuksen ulkopuolisia tavoitteita tärkeinä. Työryhmäraportissa esitettyjen suositusten toteuttamisella voidaan osaltaan parantaa kotimaisten rahoitusmarkkinoiden toimintaa yleisesti sekä kannustaa suomalaisia monipuolisempaan säästämiseen ja aktiivisempaan sijoittamiseen. Erityisesti viimeksi mainituista näkökulmista katsottuna raportista ilmenevä malli sijoitussäästötilistä on Pörssin mielestä tärkeä ja sen käyttöönottoa onkin kiirehdittävä.

Sijoitussäästötilin käyttäminen olisi yksityissijoittajan ja tämän verotuksen kannalta varsin yksinkertaista ja se helpottaisi esimerkiksi sijoittajan verotukseen liittyvien käytännön asioiden kuten veroilmoituksen laatimista. Tilimalli madaltaisi myös yksityishenkilöiden kynnystä arvopaperisäästämisen aloittamiseen. Sijoitussäästötili kehittää suomalaisia arvopaperimarkkinoita lukkiutumisvaikutuksen poistumisen ja omistamisen läpinäkyvyyden lisääntymisen takia. Osakesäästötilin avulla säästäjien varoja siirtyy todennäköisesti vähätuottoisista sijoituskohteista veronalaisen säästämismuodon piiriin. Tällä on osaltaan positiivinen vaikutus verokertymän määrään.

Sijoitussäästötilin malli

Työryhmäraportissa todetaan, että

perustelluimpana vaihtoehtona työryhmä pitää mallia, jossa

- luovutusvoitot olisivat verovapaita sijoitussäästötilin sisällä,*
- osinkojen ja muiden juoksevien tulojen verotus olisi järjestelmän ulkopuolella,*
- tuottoa verotettaisiin aina varoja nostettaessa ja*
- sijoitussäästötilistä syntyvät tappiot olisivat vähennyskelpoisia tilin lopettamisen yhteydessä.*

Raportissa esitetyistä malleista malli 2 on Pörssin mukaan kannatettavin tilimalli. On ensiarvoisen tärkeää, että sijoitussäästötili voidaan ottaa käyttöön ensi vuoden alussa. Mikäli osinkojen kansainvälisessä verotuksessa on kysymyksiä, joita ei pystytä vaaditulla aikataululla ratkaisemaan, on mahdollista lähteä liikkeelle suppeammalla mallilla (malli 3).

Esitämme lisäksi sijoitussäästötilin toteutustapaan ja sisältöön liittyen seuraavat kommentit ja ehdotukset.

Sijoituskohteet

Raportissa todetaan (s. 191), että sijoitussäästötilistä olisi säädettävä myös yksityisoikeudellisesti, ja että tällöin lainsäädännöllisenä mallina voitaisiin käyttää nykyistä PS-tililakia, tietyin raportissa selostetuin muutoksin.

Pörssin mielestä sijoitussäästötilin yhtenä perustarkoituksena on, että sen kautta voi sijoittaa mahdollisimman laajaan joukkoon rahoitusvälineitä. Tämä on sijoittajan toimintamahdollisuuksien kannalta tärkeää ja mahdollistaa sijoitusten hajautukset paremmin eri sijoituskohteitten välillä.

Raportissa viitattu PS-tililain määritelmä sijoituskohteista onkin Pörssin mielestä tältä osin hyvä lähtökohta. Lisäksi Pörssi esittää, että säännellyllä markkinalla ja monenkeskisellä markkinapaikalla kaupankäynnin kohteena olevat arvopaperistetut johdannaiset, kuten optio-oikeudet, warrantit, sertifikaatit ja strukturoidut joukkovelkakirjatuotteet olisivat tilin sijoituskohteiden piirissä. Kyseisten arvopaperien rahoitusvälineluokitus on muuttunut MiFID2-sääntelyn myötä Suomessa.

Tiliehdot ja sijoituskohteiden siirto sijoitussäästötilille tilimallia käyttöönotettaessa

Raportissa ei ehdoteta sijoitusaikaa tai -määrää koskevia rajoituksia tiliehtoihin, mutta raportin laatinut työryhmä suhtautuu sen sijaan torjuvasti siihen, että sijoitussäästötilille voitaisiin siirtää sijoituskohteita ilman veroseuraamuksia. Tilillä olevat arvopaperit olisivat raportin suosittamassa mallissa tilinomistajan omaisuutta, toisin kuin esimerkiksi sijoitusrahastojen kautta sijoitettaessa.

Pörssi pitää hyvänä ratkaisuna sitä, ettei tiliehdoissa rajoiteta tilille sijoitettavien varojen tai tilin kautta sijoitettavien rahoitusvälineiden määrää. Samoin on kannatettavaa, että tili mahdollistaa sekä lyhyt- että pitkäaikaisen sijoittamisen kunkin sijoittajan itse tarpeidensa mukaan päättäessä sijoituksensa kestosta. Lisäksi tilimalli, jossa arvopaperit ovat tilinhaltijan omaisuutta, mahdollistaa osakasoikeuksien, kuten äänioikeuden käytön normaaliin tapaan ja kuten suorissa osakeomistuksissa. Tämä tilimalli ei näin ollen myöskään muuta listayhtiöllä olevan omistajatiedon ja sitä koskevan läpinäkyvyyden osalta vallitsevaa tilannetta suhteessa suoraan osakeomistukseen. Sen sijaan verrattuna vakuutuskuoriin ja rahastosäästämiseen malli lisäisi omistamisen läpinäkyvyyttä.

Toisin kuin työryhmä ehdottaa, Pörssi pitää erittäin tärkeänä sitä, että olemassaolevat osakesijoitukset voidaan siirtää uudelle sijoitussäästötilille ilman välittömiä verovaikutuksia siirtymäajan kuluessa. Pörssin käsityksen mukaan tämä vaikuttaa erittäin merkittävässä määrin tilin käyttöönottoon ja kiinnostavuuteen.

Pörssi ehdottaakin, että nykyisten omistusten siirtäminen sijoitussäästötilille tulee sallia ilman, että siirto katsotaan luovutukseksi verotuksessa. Tätä mahdollisuutta voitaisiin kuitenkin rajoittaa siten, että siirtojen tekemiselle varattaisiin riittävän pitkä siirtymäaika, esim. 12 kuukautta, tilijärjestelmän käyttöönoton alkuvaiheessa. Tilin tuoton verotus ja tappioiden vähentäminen edellyttää tällöin käytännössä sitä, että tilille siirrettäisiin niitä rahoitusvälineitä, joiden hankintahinta ja –ajankohta on osoitettavissa.

Palveluntarjoajat ja tilien siirrot niiden välillä

Raportin mukaan myös palveluntarjoajien määrittäminen on osa yksityisoikeudellisen sääntelyn jatkovalmistelua.

Pörssi katsoo, että tilin tarjoaminen olisi sallittava mahdollisimman laajasti rahoitussektorin eri toimijoille, jotta raportissakin mainitut kuluttajansuoja- ja kilpailunäkökohdat tulevat huomioiduiksi. Avoin kilpailu tilipalvelun tarjoamisessa ja sijoittajille toimijoiden riittävän määrän kautta tuleva kilpailuttamismahdollisuus tukevat tilimallin käyttöönottoa ja kiinnostavuutta myös jatkossa. Pörssin mielestä sijoitussäästötilin tarjoajan vaihtaminen toiseen tulisi olla mahdollista ilman veroseuraamuksia, vastaavalla tavalla kuin suorien arvopaperisijoitusten säilytysten siirtäminen.

Osinko- ja yms. tulojen käsittely verotuksessa

Työryhmä pitää toteutuskelpoisena mallia, jossa osinkojen ja muiden juoksevien tulojen verotus olisi järjestelmän ulkopuolella. Näin ollen esimerkiksi osinkoja verotettaisiin nykyiseen tapaan, jolloin niiden osittainen verovapaus säilyisi.

Ensisijaisesti Pörssi kannattaa osinko- ja muiden tulojen käsittelyä tilin yhteydessä nykyisen sijoitusrahastojen verokohtelun mukaisesti (malli 2). Tämä malli toisi sijoitussäästötilin tasapuoliseen asemaan suhteessa rahastosäästämiseen, vakuutussijoituksiin ja kapitalisaatiosopimuksiin, mikä olisi tärkeää verotuksen neutraalisuustavoitteen kannalta.

Työryhmän muista suosituksista - Yleishyödyllisten toimijoiden sijoitukset kommandiittiyhtiö-muotoisiin rahastoihin ja ulkomaiset rahastojen rahastot

Suomalaisten rahoitusmarkkinoiden kehittyminen edellyttää uusien sijoituskohteiden ja uusien sijoittajien saamista markkinoille olemassa olevien lisäksi. Tämä on myös alan elinvoimaisuuden, sen ekosysteemin jatkuvuuden ja monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää. Tämän vuoksi esimerkiksi erilaisten startup- ja kasvuyritysten entistä monipuolisempia mahdollisuuksia saada lisää yksityisiä pääomia on pyrittävä tukemaan, myös lainsäädännöllisin ja verotuksellisin keinoin. Koti- ja ulkomaiseen pääomasijoitustoimintaan liittyen työryhmäraportti käsittelee yleishyödyllisten yhteisöjen ja rahastojen rahastojen verokohteluun liittyviä korjausta vaativia kysymyksiä, ja päättyy niiden osalta laajempien selvitysten tekemiseen erikseen jatkovalmistelussa. Pörssin mielestä jatkovalmistelussa tulee pikaisesti selvittää, voidaanko esiin nostetut ongelmat ratkaista nopeasti toteutettavissa olevilla lainsäädäntömuutoksilla, esimerkiksi kuten Pääomasijoittajat ry on esittänyt.

Lopuksi

Raportissa esiteltyjen ulkomaisten tilimallien suosio puoltaa sijoitussäästötilin perustamista myös Suomessa. Uusi tilimuoto ja tilin sisällä tehtävien sijoitustapahtumien jääminen niiden toteutushetkellä verotuksen ulkopuolelle aktivoi säästämistä, poistaa verosyyt salkun allokaatiopäätöksiä tehtäessä eli parantaa verotuksen neutraalisuutta ja samalla myötävaikuttaa jälkimarkkinan likviditeetin ja hinnanmuodostuksen lisäämiseen, jolla on positiivisia vaikutuksia myös listayhtiöiden pääomakustannusten kannalta. Tili on yksinkertainen tapa sijoittajalle ohjata mahdollisesti tehottomampaan kohteeseen sijoitettuja varoja sijoittajien kannalta tuotto-odotuksiltaan parempiin tai kullekin sijoittajalle muutoin sopivimpiin kohteisiin. Näin vahvistetaan osaltaan kotimaista omistusta ja yksityishenkilöiden mahdollisuuksia olla vaikuttamassa yritysten kasvusuunnitelmiin paikallisten yritysten omistajina.

Selvää on, että listautuneet yhtiöt voivat saada myös sijoitussäästötilillä tehtyjen sijoitusten kautta lisää varoja kasvuun ja työpaikkojen luomiseen. Nasdaqin tekemien selvitysten mukaan listattujen kasvuyhtiöiden merkitys uusien työpaikkojen luomisessa on selvästi suurempi kuin listaamattomien yritysten. Tilimallista mahdollisesti seuraavien verotuottojen menetysten tilalle kertyy tätä kautta verotuottojen lisäyksiä toisaalle.

Helsingissä 18. kesäkuuta 2018

NASDAQ HELSINKI OY

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Henrik Husman', written in a cursive style.

Henrik Husman
toimitusjohtaja

